

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΥΓΡΩΝ ΚΑΙ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΤΩΝ ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΩΝ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ,
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

02	ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ
02	Γενικά
03	Τι προνοεί η νομοθεσία;
04	Οινοποιεία
06	ΥΓΡΑ ΚΑΙ ΣΤΕΡΕΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥΣ
06	Υγρά απόβλητα από την παραγωγική διαδικασία
07	Διαχείριση υγρών αποβλήτων
08	Στερεά απόβλητα από την παραγωγική διαδικασία
09	Διαχείριση στερεών αποβλήτων

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΥΓΡΩΝ ΚΑΙ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΤΩΝ ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΩΝ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΓΕΝΙΚΑ

Η νομοθεσία για έλεγχο της ρύπανσης των νερών και του εδάφους περικλείεται στον περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμο του 2002 όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

Όλες οι Οδηγίες για προστασία των νερών και του εδάφους έχουν εναρμονιστεί με Κανονισμούς και Διατάγματα, τα οποία προνοούν για τον έλεγχο της ρύπανσης των νερών και του εδάφους με σκοπό τη μείωση/εξάλειψη της ρύπανσης.

Αποτέλεσμα του ελέγχου της ρύπανσης είναι η καλύτερη προστασία των φυσικών υδάτινων πόρων, της πανίδας και της χλωρίδας των νερών και ως εκ τούτου, η βελτίωση της υγείας και ευημερίας του πληθυσμού.

ΤΙ ΠΡΟΝΟΕΙ Η ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ;

Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων

Σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους απαγορεύεται οποιαδήποτε απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση ή ρίψη οποιοδήποτε αντικειμένου, ουσίας ή ύλης σε ρυάκι ή στην ξηρή κοίτη οποιουδήποτε ρυακιού του ή σε παράκτια νερά ή σε επιφανειακά χερσαία νερά ή σε λίμνη ή υδατοφράκτη ή θάλασσα ή επί ή εντός του εδάφους ή του υπεδάφους η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπαίνει τα νερά ή το έδαφος, **χωρίς την εξασφάλιση Άδειας Απόρριψης Αποβλήτων.**

Η νομοθεσία απαγορεύει τη λειτουργία οποιασδήποτε εγκατάστασης η οποία προκαλεί ή δυνατόν να προκαλέσει ρύπανση στα νερά ή στο έδαφος εάν πρώτα δεν εξασφαλιστεί Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων.

Απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση αποβλήτων (υγρού αποβλήτου, λάσπης, και άλλα, επί ή εντός του εδάφους ή του υπεδάφους), **μπορεί να γίνει μόνο σύμφωνα με Άδεια** που παραχωρεί ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, μέσω του Τμήματος Περιβάλλοντος **(Αρμόδια Αρχή).**

ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΑ

Με βάση τη νομοθεσία, τα οινοποιεία πρέπει να υποβάλουν αίτηση στο Τμήμα Περιβάλλοντος για εξασφάλιση Άδειας Απόρριψης Αποβλήτων.

Με την αδειοδότησή τους εισάγονται όροι οι οποίοι πρέπει να εφαρμόζονται και να τηρούνται ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι γίνεται ορθολογική διαχείριση των αποβλήτων που προκύπτουν κατά την παραγωγική διαδικασία με απώτερο σκοπό την προστασία της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος.

Κατηγορίες Οινοποιείων

Τα οινοποιεία της Κύπρου ταξινομούνται, βάσει της δυναμικότητάς τους σε ετήσια παραλαβή σταφυλιών, σε δύο κατηγορίες:

Α' Κατηγορία Οινοποιείων - Παραλαβή άνω των 500 τόνων σταφυλιών ετησίως

Τα υγρά απόβλητα των μεγάλων σε δυναμικότητα οινοποιείων, όπου η παραλαβή σταφυλιών ανέρχεται σε πέραν των 500 τόνων ετησίως, επιβάλλεται να τυγχάνουν κατάλληλης επεξεργασίας ούτως ώστε τα ποιοτικά τους χαρακτηριστικά να αρμόζουν στη μετέπειτα χρήση τους και να μην δημιουργούν οποιαδήποτε ρύπανση στο περιβάλλον. Σε αυτή την κατηγορία χορηγείται **Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων με βάση Ειδικούς Όρους** αφού πρώτα ετοιμαστεί και εξεταστεί προσχέδιο της Άδειας για την κάθε περίπτωση της κάθε εγκατάστασης ξεχωριστά και προωθηθεί για ανάλογη γνωμοδότηση στην Συμβουλευτική Επιτροπή που είναι η Τεχνική Επιτροπή Προστασίας Νερού και Εδάφους (Τ.Ε.Π.Ν.Ε.).

Β' Κατηγορία Οινοποιείων - Παραλαβή μέχρι 500 τόνων σταφυλιών ετησίως

Τα οινοποιεία των οποίων η δυναμικότητα σε παραλαβή σταφυλιών ανέρχεται μέχρι τους 500 τόνους ετησίως επιβάλλεται να εξασφαλίσουν **Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων με βάση τους Γενικούς Όρους Απόρριψης Αποβλήτων από Οινοποιεία (Διάταγμα Κ.Δ.Π. 305/2015)** των περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμων και να διαχειρίζονται τα απόβλητά τους σύμφωνα με το Διάταγμα αυτό. Η ελάχιστη απαίτηση για τη διαχείριση των υγρών αποβλήτων των οινοποιείων αυτών είναι η διοχέτευση των αποβλήτων σε στεγανή δεξαμενή για ικανοποιητικό χρονικό διάστημα μέχρι την καθίζηση των στερεών και ακολούθως, το υπερκείμενο υγρό να διατίθεται για άρδευση καλλιεργειών υπό όρους ή να παραδίδεται σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση.

Και για τις δύο κατηγορίες η διάρκεια ισχύος της Άδειας Απόρριψης Αποβλήτων είναι τέσσερα χρόνια. Απαραίτητη προϋπόθεση για εξασφάλιση της Άδειας για υφιστάμενη εγκατάσταση είναι η κατοχή έγκυρης και σε ισχύ Άδειας Οικοδομής ή/και Πολεοδομικής Άδειας ή/και Πιστοποιητικού Τελικής Έγκρισης της εγκατάστασης και, σε περίπτωση νέας εγκατάστασης, μόνο Πιστοποιητικού Τελικής Έγκρισης (Άρθρο 8(2), του περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμου του 2002 μέχρι 2013).

ΥΓΡΑ ΚΑΙ ΣΤΕΡΕΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥΣ

ΥΓΡΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Τα υγρά απόβλητα που προκύπτουν από τα οινοποιεία είναι τα εξής:

- Υγρά απόβλητα από τους καθαρισμούς δαπέδων και εξοπλισμού
- Υγρά απόβλητα από αποβαλλόμενα νερά ψύξης (εάν δεν υπάρχει κλειστό ψυκτικό κύκλωμα)
- Υγρά απόβλητα από εγκαταστάσεις εμφιάλωσης κρασιών (πλύσιμο μπουκαλιών πριν την εμφιάλωση)
- Υγρά απόβλητα από τις αναμειξεις, μεταγγίσεις και εμφιαλώσεις των κρασιών
- Υγρά απόβλητα από υπολείμματα από τις δεξαμενές ζυμώσεων και μεταγγίσεων

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΓΡΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Τα υγρά απόβλητα συλλέγονται από τους χώρους παραλαβής και οينوποίησης σε κανάλια με εσχαρίσματα και μεταφέρονται μέσω κλειστών αγωγών συλλογής σε κλειστή στεγανή δεξαμενή και, στη συνέχεια:

- Τυγχάνουν κατάλληλης επεξεργασίας ούτως ώστε τα ποιοτικά τους χαρακτηριστικά να αρμόζουν στη μετέπειτα χρήση τους και να μην δημιουργούν οποιαδήποτε ρύπανση στο περιβάλλον (Α' κατηγορία οينوποιείων).

ή

- Μεταφέρονται σε στεγανή δεξαμενή για αρκετό χρονικό διάστημα μέχρι την καθίζηση των στερεών σωματιδίων (Β' κατηγορία οينوποιείων) και στη συνέχεια, διατίθενται για άρδευση καλλιεργειών υπό όρους ή παραδίδονται σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση.

Η άρδευση καλλιεργειών και για τις δύο κατηγορίες γίνεται υπό τις πιο κάτω προϋποθέσεις:

- Έλεγχος παραγόμενης ποσότητας, ποιοτικά χαρακτηριστικά και συχνότητα παρακολούθησης της ποιότητας των υγρών αποβλήτων όπως καθορίζονται στην Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων.
- Τήρηση του Κώδικα Ορθής Γεωργικής Πρακτικής (Κ.Δ.Π. 263/2007).
- Δεν δημιουργούνται επιφανειακά/λιμνάζοντα νερά ή απορροές σε γειτονικά τεμάχια που να προκαλούν οχληρία ή/και να αποτελούν κίνδυνο για τη δημόσια υγεία.
- Απαγορεύεται η διάθεση ή διαρροή σε αργάκια ή/και ποταμούς.

ΣΤΕΡΕΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Τα υγρά απόβλητα που προκύπτουν από τα οινοποιεία είναι τα εξής:

- Στέμφυλα (12% του αρχικού βάρους των σταφυλιών)
- Βόστρυχοι (3-5 % του αρχικού βάρους των σταφυλιών)
- Παχύρευστο μέρος οινολάσσης που κατακάθεται στον πυθμένα της δεξαμενής αποθήκευσης υδαρούς οινολάσσης
- Φίλτρα που χρησιμοποιούνται κατά τη διήθηση του κρασιού
- Ελαττωματικές παρτίδες υλικών συσκευασίας και απόβλητα συσκευασιών από τους χώρους της εγκατάστασης όπως χαρτόνια, πλαστικά δοχεία, ξύλινα παλέτα, μεταλλικά δοχεία, συνθετική ή μεικτή συσκευασία, γυάλινη συσκευασία κ.λπ.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Τα **στέμφυλα και οι βόστρυχοι** είτε παραδίδονται σε κτηνοτρόφους για χρήση τους ως ζωτοτροφή ή διατίθενται σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις για περαιτέρω επεξεργασία (π.χ. κομποστοποίηση), είτε μεταφέρονται σε χώρο προσωρινής αποθήκευσης για αποξήρανση, ο οποίος προϋποθέτει συγκεκριμένους όρους/προδιαγραφές, για ένα χρονικό διάστημα και στη συνέχεια διατίθενται ως εδαφοβελτιωτικό.

Από τις δεξαμενές αποθήκευσης των οινολασπών όταν το υγρό τους μέρος οδηγείται για διύλιση, **το παχύρευστο μέρος της οινολάσσης** φιλτράρεται από πρέσα μέχρι να εξαντληθεί όλο το υγρό μέρος το οποίο οδηγείται και αυτό στο διωλιστήριο, ενώ το στερεό συλλέγεται και αποθηκεύεται σε στεγανό δάπεδο (βάσει προδιαγραφών) για αποξήρανση και, στη συνέχεια, διατίθεται ως εδαφοβελτιωτικό υπό όρους.

Επίσης, η οινολάσπη μπορεί να τύχει διαχείρισης και ως ακολούθως:

- Μεταφέρεται σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση απόσταξης ζιβανίας.
- Μεταφέρεται σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση αναερόβιας επεξεργασίας για παραγωγή βιοαερίου.

Αν τα **φίλτρα** των διάφορων φιλτραρισμάτων που γίνονται κατά τις μεταγγίσεις του κρασιού είναι χάρτινα τότε απορρίπτονται μαζί με τα κατακάθια ως στερεά απόβλητα, διαφορετικά παραδίδονται σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις αποβλήτων.

Τέλος, οι **συσσκευασίες και τα απόβλητα των συσκευασιών** που προκύπτουν από τους χώρους της εγκατάστασης συλλέγονται ανάλογα με το είδος τους και παραδίδονται σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΥΓΡΩΝ ΚΑΙ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΤΩΝ ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΩΝ

WWW.MOA.GOV.CY/ENVIRONMENT

Χριστίνα Ανδρονίκου

Τεχνικός Μηχανικός

Τμήμα Περιβάλλοντος

Τηλ. : 25 802732

Φαξ : 22 774945

E-mail: candronikou@environment.moa.gov.cy

Τυπώθηκε σε ανακυκλωμένο χαρτί

Γ.Τ.Π. 22/2018 - 2.000
ISBN 978-9963-50-472-5
Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών
Σχεδιασμός: Glos Advertising Solutions - www.glos.com.cy
Εκτύπωση: Τυπογραφείο Κυπριακής Δημοκρατίας